

zunanjih ozirov zasluži samo ob sebi priznanje za to, da je sotrudnikom mogoče vsak mesec napolniti 64 strani slovarske osmerke z resnim štivom. Ko smo prejeli prvi zvezek, debel in bogato opremljen, smo ga ogledovali prav tako s priznalnim zavzetjem, kakor smo skeptično pričakovali njega naslednikov. A prihajali so zvezki za zvezki in nasledniki so vredni prednikov.

Vse ne bo v reviji ugajalo nikomur; to je ob pestrosti vsebine in ob toliki razliki v zmožnostih in v spretnosti pisateljev ter ob tolikih razpotjih v prepričanju posameznikov nemogoče. To pa moramo listu vsi priznati: njegova pisava je ognje-vita, pa tudi dostojna, in kar je pri revijah poglavitno: svoj program izvaja „Savremenik“ dosledno in, če treba, brezobzirno. S programom kot takim pač mnogi ne bodo zadovoljni; a kdor ima svoje prepričanje, ga ve spoštovati tudi pri drugih, dasi ga ne odobrava.

Tako strogo po enotnih načelih se more „S.“ vesti zato, ker to leto ni več „letopis“ „Društva hrvaških književnikov“, ampak je že „slobodan časopis, pot-puno neovisan o društvu“. Za njegovo štivo je odgovoren urednik, a ne društvo. Glavne točke njegovega programa so te: „Savremenik bo odslej služil procesu osvobodjanja. I narod i književniki naj se čutijo svobodne. Svoboda daj polet naši umski moči, daj nam sredstev, da uredimo svoje življenje, kakor pristoja prosvet-ljenemu človeku našega veka... V umetniškem oziru bo služil „Savremenik“ samo onim književnim strujam, ki jim je prvi cilj tesni stik z življenjem — brez posre-dovanja s sredstvi, ki so za umetnost irelevantna.“ Pri ocenjevanju hoče uveljavljati list kot prvi moment ne estetiko, ampak psihologijo.

Med sotrudniki so poleg urednika dr. Branimira Livadića npr. dr. A. Tresić-Pavičić, dr. M. Domjanić, P. Petrović, Vl. Lunaček, P. Budmani, J. Kosov, B. Vodnik, Vl. Nazor, M. Marjanović, Fr. Hrčić, dr. M. Lisičar, Natko Nodilo, dr. L. knez Vojnović, A. Milčinović, dr. Gj. Körbler, dr. P. Tomić, dr. E. Miler in dr. — Med njimi je tudi naša rojakinja Zofka Kveder-Jelovšek, ki je spisala že za 1. številko Gregorčiču v spomin fulminanten članek.

Listek je zelo bogat in se ozira res na vse kulturne težnje, domače in tuje, v točnih ocenah in poročilih. — Nekaj prostora pobira tudi polemika; želeli je, da bi se ta, že itak hvalevredno skromni oddelek skrčil še bolj. — List prinaša včasih odlične može tudi naslikane.

Dr. Jos. Tominšek.

Listnica uredništva. Gospod W. v Ljubljani. Grozno ste nas uščipnili res v svojem zadnjem pismu. Kar vili smo se bolečine. V tolažbo nam je Vaše zagotovilo, da nam ne pošljete nobenega rokopisa več, dokler Vas ne poprosimo zanj! Nadejamo se, da ostanete mož beseda! — Gospod Kvirin Slevce. Pravo spoznanje je dobro znamenje in prvi korak do napredka. Prav slutite: v Vaših pesmih je še mnogo mladostnega, nezrelega! Učite, vežbajte se in potem pridite zopet! In to si zapomnite: Kdor ni izviren po vsebini, mora biti izviren vsaj po obliki! — Gospod Illovski. Vaših črtic ne moremo natisniti. Sicer pišete gladko, a take stvari dandanes ne zanimajo več.

Popravek. Na strani 440. je čitati v pesmi „Kam“: to sladko srečo opojnih dni, a ne to sladko vrečo